



HÅLLBAR MAT - FRAMTIDENS AFFÄRSMODELL

Övergripande arbetsmodell och hållbarhetsramverk för Hallands Matgille

Hallands MATGILLE

Tänk globalt, ät lokalt.

Maten är nyckeln! En hållbar matproduktion är svaret på hur vi ska hålla oss inom planetens gränser, samtidigt som vi skapar jämlikt, inkluderande samhälle, med god försörjning och långsiktig, cirkulär ekonomi inom livsmedelsbranschen. Hallands Matgilles mål är att halländska livsmedelssektorn producerar god och klimatsmart mat som bidrar till en bättre miljö och konkurrenskraftiga företag. För att uppnå det tar vi ett helhetsgrepp på hållbarhet, där jämlikhet, normkreativitet, klimat och miljö är utgångspunkter för innovation, och hållbarhet är ett verktyg för att transformera livsmedelskedjan.

Hallands Matgilles arbetsmodell och hållbarhetsramverk är viktiga delar i Sveriges mest levande matlän.

Övergripande hållbarhetsplan och arbetsmodell för Hallands Matgille



BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

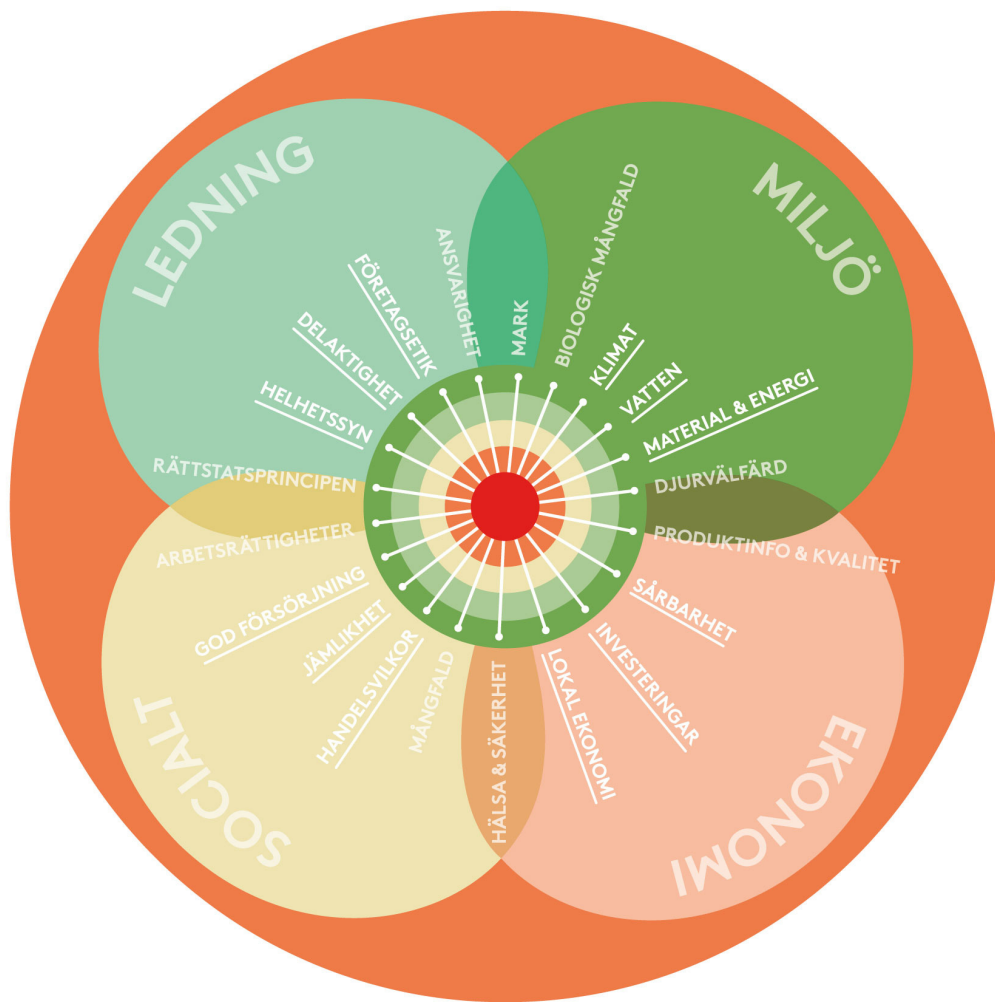


SIGNERAT
HALLAND



EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionals
utvecklingsfonden





*Hållbarhetens fyra fundament:
god ledning, miljömässig integritet, socialt välmående och ekonomisk resiliens.*



Hallands Matgilles arbetsmodell finns till för företag som vill utvecklas, för planering och strukturerat arbete och för att underlätta samarbete mellan olika aktörer med en gemensam modell.

Tillsammans förädlar vi SVERIGES MEST LEVANDE MATLÄN

Hallands Matgilles arbetsmodell utgår från hållbarhet som drivkraft och verktyg för utveckling. Det absolut viktigaste är att systematiskt integrera en helhetssyn på hållbarhet i alla delar av projektets verksamhet; en gemensam arbetsmodell för alla som jobbar med i Hallands Matgille helt enkelt. Vår arbetsmodell bygger på de fyra fundamenten: god ledning, miljömässig integritet, socialt välmående och ekonomisk resiliens, där hållbar ledning är motorn som driver utvecklingen framåt. Inom varje område finns utvalda teman som kommer vara särskilt viktiga för Hallands Matgille. Modellen är framtagen som ett stöd i processer för såväl enskilda företagare, som för planering och samarbeten mellan olika aktörer. Med en gemensam definition, mätbarhet, tillgänglighet och en kraftfull verktygslåda möjliggörs ett strategiskt hållbarhetsarbete som genomsyrar hela Hallands Matgilles verksamhet.

Hallands Matgilles syfte är att bidra till att utveckla en hållbar livsmedelssektor i Halland med fokus på de livsmedelsförädlade företagen i Halland.

Målsättningen är att öka tillväxten av hållbara företag inom livsmedelssektorn.

Arbetsmodellen riktar sig till alla som arbetar med Hallands Matgille. Den ska användas som processtöd, med syfte att systematiskt integrera hållbarhet och lärande utvärdering i såväl projektledning, som företagsutveckling och samverkan inom projektet. Inom nätverket finns massor av kunskap och erfarenheter, Hallands Matgille arbetar aktivt för att synliggöra, ta till vara och utveckla den kunskapen. Vi verkar för lika möjligheter för alla, oavsett kön, könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder. Genom ett normkritiskt förhållningssätt, där hållbarhet är drivkraften för att utveckla innovativa lösningar och konkurrenskraftiga företag, skapar vi tillsammans en långsiktigt hållbar livsmedelssektor i Halland. Vår ambition är att ständigt bli bättre och därför kommer även modeller och strategier uppdateras efter behov.

Kom igång direkt:

Vad är din vision? Vad vill du uppnå och vem vill du samarbeta med? Vad finns för kunskaper och tillgångar i ditt nätverk? Formulera och skriv ner. Det behöver inte vara perfekt från start, det behöver inte vara avancerat, det viktiga är att sätta igång!

FRAMTIDENS AFFÄRSMODELL

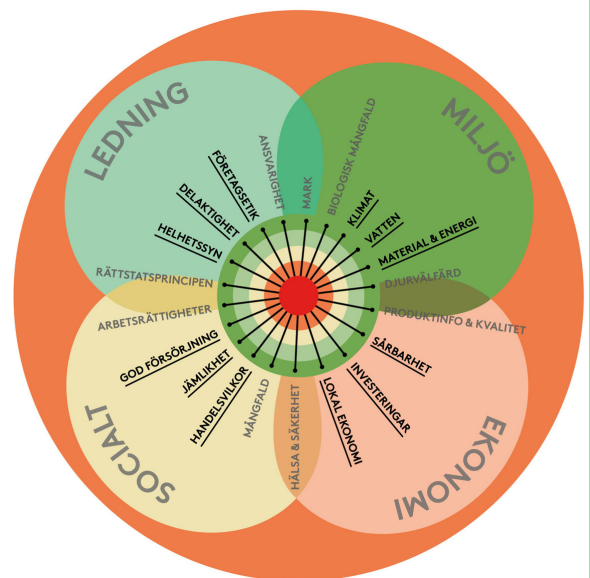
Världen står inför stora förändringar, att jobba mer hållbart är en fantastisk möjlighet! De verksamheter som visar vägen och ställer om snabbast är de som är bäst anpassade att möta förändringar och utveckla sin verksamhet. Det har också visat sig att de är de mest lönsamma. De vassaste innovationerna kommer från utmaningar. Hallands Matgille vill visa vägen för ett hållbart Halland, där matföretagen tar chansen att leda den hållbara utvecklingen.

Hållbarhetsblomman

För att hållbarhetsarbetet ska fungera i praktiken och ge maximal effekt behöver det både vara en naturlig del av det dagliga arbetet. Det behöver också vara integrerat i de övergripande strategierna, så att vi alla jobbar mot samma mål. Hållbarhetsblomman bygger på ett helhetsperspektiv, där ett samspel mellan ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, samt hållbar ledning är grunden.

Vilka projektmål och hållbarhetsteman är mest relevanta?

Hallands Matgilles arbetsmodell fokuserar på 12 utvalda hållbarhetsteman som är särskilt viktiga för att uppnå projektmålen. Det gör det enkelt att få en överblick på hållbarhetsarbetet, att identifiera utvecklingspotentialer och att hitta nya verktyg inom varje tema. En kort beskrivning av varje tema finns på nästa sida och på den klickbara blomman.



Helhetssyn

Deltagande

Företagsetik

Klimat

Vatten

Material & Energi

Jämlighet

God försörjning

Handelsvillkor

Lokal ekonomi

Investeringar

Sårbarhet

Möjligheter & nytta

Att integrera hållbarhet direkt i affärsmodellen ger stora fördelar. Det blir en naturlig del av verksamheten att hitta nya affärsmöjligheter och samarbeten, att skapa en bättre arbetsmiljö såväl som en grönare omvärld. Det underlättar också att arbeta strukturerat med riskhantering, att identifiera hinder och förbättringsområden, samt att motivera långsiktiga investeringar. Med hållbarhet som gemensam utgångspunkt bygger vi starka varumärken, främjar samarbeten och innovationer, bidrar till såväl affärs- och produktutveckling, som till kostnadsbesparingar och långsiktig lönsamhet. Helt enkelt framtidens affärsmodell!

Kom igång direkt:

Vilka är dina mål?

Jobba systematiskt. Formulera konkreta, tydliga och mätbara mål för varje område. Var står ni nu, hur ska ni uppnå målen? Utgå från hållbarhetsblomman och starta med en nulägesanalys av hur läget är. Används trafikljusskalan.

Var befinner ni er på trafikljusskalan? Var vill ni befinna er i framtiden? Konkretisera, definiera vad som är **oacceptabelt**, vad som är **ok**, och vad som är **bästa** möjliga utfall. Det gör det lättare att uppnå målen.

Vad är hållbarhet? De fyra hållbarhetsområdena med utvalda teman för Hallands Matgille

Social hållbarhet

God försörjning handlar om att ha en lagom arbetsbelastning, fördelning mellan arbete och fritid och en tillräcklig lön, men också möjlighet att utveckla kunskap och kompetens inom arbetet

Jämlikhet handlar om att alla lika värde och hur det går att säkerställa att inga villkor för anställda, leverantörer och kunder kan påverkas av till exempel kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och klasstillhörighet.

Handelsvillkor handlar om villkoren både för inköp och försäljning. Trygga kontrakt och stabil betalning utgör en del, tillsammans med en prissättning som respekterar den verkliga kostnaden för en hållbar produktion. Avsikten är att hela livsmedelskedjan stärks för att utvecklas och vara lönsam över tid.

Ekonomisk hållbarhet

Investeringar handlar om vilka resurser som läggs nu på långsiktig framtida lönsamhet och uthållighet. Exempel är resurser som läggs på ny kunskap, innovation och utveckling av produkter eller företaget, samt även arbete som görs för att förbättra hållbarhetsprestandan.

Sårbarhet handlar om känsligheten för omvärldsförändringar som ekonomiska svängningar, förändringar i miljö och väder eller sociala förändringar. Inkomst från flera olika produktslag och köpare, och att ha flera olika leverantörer bidrar positivt. Likviditet för kostnader utöver det dagliga och medel och att ha metoder för att upprätthålla produktionen vid oväntade förändringar påverkar också sårbarheten.

Lokal ekonomi handlar om möjligheten att köpa varor, tjänster och arbetskraft lokalt, och att arbeta med lokala marknader och investeringar. Det omfattar också att utveckla samarbeten, nätverk och cirkulära affärsmodeller. Stärkt lokal ekonomi förbättrar förutsättningarna för lokalt företagande.

Miljömässig hållbarhet

Klimat handlar om att begränsa klimatpåverkan i företaget och leverantörskedjan, både hur klimatpåverkan kan minskas i den nuvarande situationen och hur klimatpåverkan påverkar och integreras i framtida affärsmodeller, innovationer och utveckling.

Material och energi handlar om att minska behovet av både material och energi. Det handlar också om att öka andelen återvunna och/eller förnybara material och andelen energi från förnybara och hållbara energikällor.

Vatten handlar om att minimera behovet av färskvatten i produktionen, och att inte ha ett uttag från vattentillgångarna som påverkar andras tillgång till färskvatten eller ekosystemet vattnet hämtas från. Det handlar också om att undvika vattenförorening från verksamheten.

Hållbar ledning

Helhetssyn handlar om att driva och utveckla företaget med en genomgående hänsyn till alla områden av hållbarhet: ekonomiskt, socialt, miljö- och ledningsmässigt. Att ha tydliga avsikter för hållbarheten i företaget bidrar till helhetssyn, liksom att komplettera den ekonomiska redovisningen med sociala och miljömässiga resultat och effekter.

Företagsetik handlar om att vara tydlig med vad det finns för avsikter och vad som görs för att öka hållbarheten, både mot personal, konsumenter och allmänhet. Det handlar också om att ta hänsyn till hur olika beslut i företaget påverkar möjligheterna till långsiktigt hållbar utveckling.

Deltagande handlar om att låta alla som påverkas av företagets verksamhet komma till tals och beakta deras åsikter vid viktiga beslut, till exempel personal, leverantörer och kunder eller närboende och lokalsamhälle. Det handlar också om möjligheten för alla intressenter att framföra åsikter om verksamheten och att lösa konflikter med intressenterna i dialog.

HALLANDS MATGILLES ARBETSMODELL

Hallands Matgilles arbetsmodell finns till för företag som vill utvecklas, för planering och strukturerat arbete och för att underlätta samarbete mellan olika aktörer med en gemensam modell. Den är enkel och effektiv. Använd den!



Kom igång direkt: Börja på "Start", svara på frågorna i varje bubbla för just din verksamhet eller idé, använd hållbarhetsblomman och Hallands Matgilles verktygslåda. Ta gärna hjälp av oss på Hallands Matgille!

HALLANDS MATGILLES VERKTYGSLÅDA

Vad behöver du hjälp med?

I Hallands Matgilles verktygslåda har vi samlat våra mest effektiva verktyg, strategier och utvecklingsprogram i ett gemensamt hållbarhetsramverk och en enkel arbetsmodell.

Verktygslådan kommer fyllas på utifrån befintliga behov under projektiden, en aktuell version finns på hallandsmatgille.se



Kom igång direkt: Klicka på verktygslådan för att ladda ner hjälpmedel eller för att läsa mer om våra olika utvecklingsprogram och digitools.

Utvärdera & Utveckla

En viktig del i all utveckling är att tänka igenom hur resultatet blev och varför. Uppnåddes målen, varför eller varför inte? Vem kan vi samarbeta med för att bli ännu bättre? Kom det fram smarta lösningar och nya idéer? Vilka synergier finns? Använd hållbarhetsblomman för att utvärdera målen. Den inbyggda trafikljusskalan gör det enkelt att mäta resultat. Vilka resurser behövs för att komma vidare? Hur kan Hallands Matgilles verktygslåda användas för att ta nästa steg? Uppdatera målen och fortsätt processen, eller gå vidare till att återkoppla och kommunicera resultat.

Hallands Matgille vill gärna vara en del av den här processen. Välkomna att höra av er med nya idéer och förslag på hur vi tillsammans kan bli ännu bättre och hållbarare!



Hur kommunicerar vi?

Återkoppling & Marknadsföring

Ett medvetet, systematiskt och genuint arbete med hållbarhet stärker både varumärket i stort och attraktionskraft som arbetsgivare. Det bidrar till ökad försäljning, bättre relationer med olika intressenter och stoltare medarbetare. *Men bara om det kommuniceras.*

Vem vill vi nå och vad vill vi förmedla?

Tänk igenom vilka målgrupperna är för olika kommunikationsinsatser, både för extern och intern kommunikation. Ett viktigt moment i alla samarbetsprojekt är att återkoppla till alla berörda aktörer. Det kan handla om att kommunicera effekter av hållbarhetsarbete till medarbetare för att öka delaktighet och engagemang. Det handlar också om att återkoppla till alla samarbetspartners, leverantörer, ägare och till allmänheten. Anpassa kommunikationen utifrån mottagare, till exempel genom att välja vilket språk som används.

Kommunikation handlar också om att informera kunder om hållbara alternativ och mervärden med halländsk mat. trovärdig hållbarhetskommunikation är konkret, transparent, systematiskt och integrerad. Ta för vana att integrera hållbarhetsaspekter direkt i utskick, filmer, events och marknadsföring. Gör också separata hållbarhetsredovisningar av hur det går, med illustrationer av mål, hur långt ni kommit och vad ni vill uppnå. Använd till exempel hållbarhetsblomman och trafikljusen. Visa upp era visioner!

Normkritiskt perspektiv och inkluderande kommunikation

Ifrågasätt hur du brukar göra och vem som gör vad! Vilken bild förmedlas av verksamheten? Vem är representerad i annonser och infomaterial? Har någon potentiell målgrupp utesluts? Är språket inkluderande? Det kan vara bra att tänka på alla sju diskrimineringgrunderna kön, könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder. Vilka kommunikationsvägar finns redan och vilka kan läggas till?



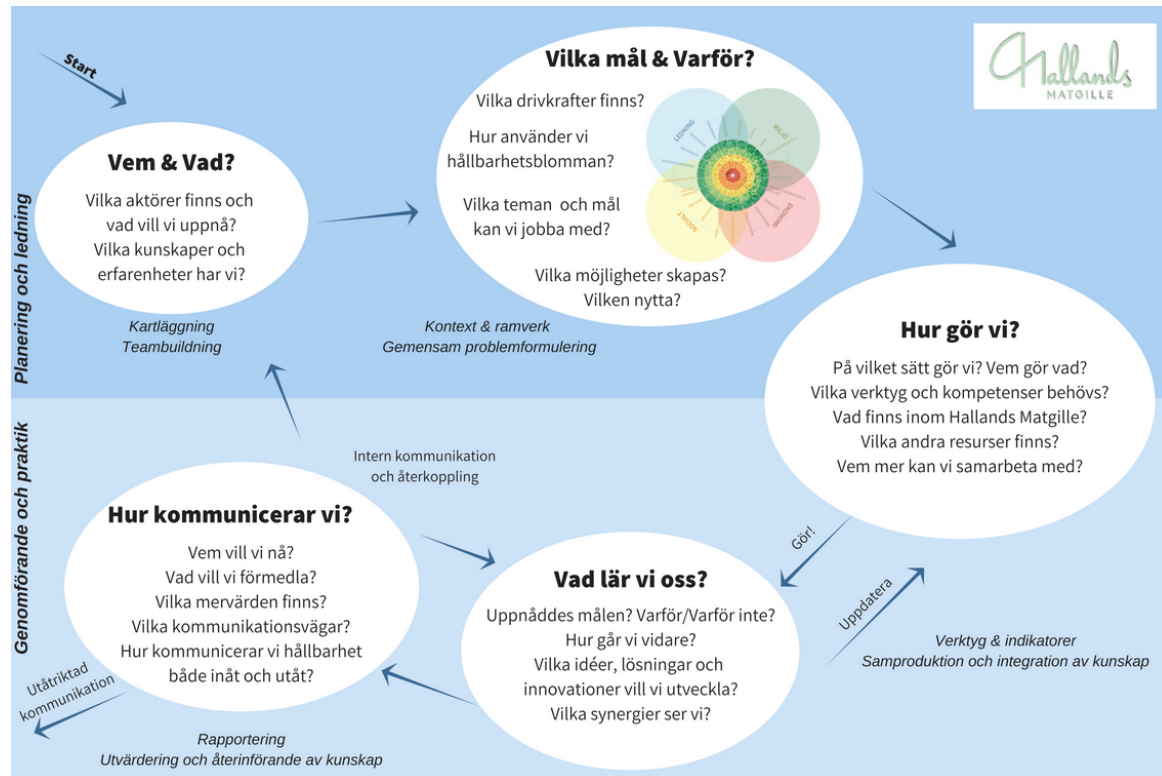
Hallands Matgille har tagit fram en arbetsmodell som integrerar helhetssyn på hållbarhet, lärande utvärdering och Hallands Matgilles projektmål. Syftet är ett långsiktigt och strategiskt arbete med helhetssyn på hållbarhet, där ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet samt god ledning, genomsyrar hela projektet. Rent praktiskt betyder det att vi initierat konkreta strategier och arbetsmetoder för att arbeta aktivt med de horisontella kriterierna och lärande utvärdering inom ett enhetligt ramverk för hela projektet.

Modellen ska användas:

1. för projektledning i olika processer inom projektet
2. av konsulter och andra som jobbar med Hallands Matgille för att säkerställa gemensamt, systematiskt och effektivt arbete.
3. av medlemsföretag som själva vill sätta igång med något eller få hjälp inom projektet
4. som utvärderingsmodell för projektmål

Arbetsmodellen bygger på på

- en helhetssyn på hållbarhet med systematiskt, integrerat hållbarhetsarbete
- Hallands Matgilles projektmål
- designprinciper för samverkansprojekt med olika sorters aktörer
- principer för lärande utvärdering
- deltagarbaserad aktionsforskning
- normkritiskt perspektiv
- ramverket SAFA, framtaget av FN:s mat- och jordbruksorgan FAO



Ramverket SAFA, Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems, tar ett helhetsgrepp på hållbarhet för alla delar av livsmedelskedjan. Det är framtaget för att enkelt och effektivt fungera tillsammans med redan befintliga hållbarhetsplaner och verktyg och bygga vidare på befintlig kunskap. Det ger låg tröskel att börja arbeta med hållbarhet, samtidigt som verksamheter som kommit längre i sitt arbete har mycket att hämta i ett sammanhållet ramverk med stora utvecklingsmöjligheter och nya verktyg för att bli ännu bättre. Det är kompatibelt med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, med GRI och och donut ekonomi.

Hallands Matgilles mål och behov, samt ett deltagarbaserat perspektiv på kunskap kommer arbetsmodellen fyllas på med nya verktyg och strategier under projektens gång.

Till sist

Att arbeta systematiskt med integrerad helhetssyn på hållbarhet är extremt viktigt. Effektiva modeller och kraftfulla ramverk har potential att transformera livsmedelskedjan och bidra till en hållbar framtid, där den halländska matsektorn visar vägen. Men det finns en sak som är ännu viktigare: **Att modellerna används!** Hur kan du använda detta i ditt eget hållbarhetsarbete? Vi finns här för att hjälpa, hör av dig!

Kom igång direkt:

Börja enkelt och prova dig fram. Det behöver inte vara perfekt från start, det viktigaste är att starta. Kommunicera det du redan gör och ta reda på vad som funkar för dig.

Det bästa hållbarhetsarbetet är det som blir av!

